

Åtsida

Frånsida

*Ingenjörsvetenskapsakademiens
minnesmedalj över Johan Petter Johansson*

Ur innehållet:

Pris till J. P. Johansson-sällskapet

Protokoll och reportage från årsmötet

Migrationsåret 1996

Annonser om samlarverktyg

med mera!

Styrelse 1996

Styrelsen 1996, från vänster: Gösta Johnsson, Hans E Söder, Ola Södergran, Lennart Örndahl, Lars Eklund och Björn Juhlin. Anne-Marie Ahlgren saknas på bilden.

Ordförande

Hans E Söder
Kopparbergsvägen 22 A, 4 tr
722 13 VÄSTERÅS
Tel 021-13 33 10

Kassör

Lars Eklund
Fanna Mosse 13
745 44 ENKÖPING
Tel 0171-310 17

Sekreterare

Björn Juhlin
Enbärgsgatan 9
745 42 ENKÖPING
Tel 0171-354 62

Ledamot

Ola Södergran
Örtagatan 12, 5 tr
745 32 ENKÖPING
Tel 0171-386 91

Ledamot

Gösta Johnsson
Bred Vreta
745 95 ENKÖPING
Tel 0171-44 33 33

Suppleant

Anne-Marie Ahlgren
Tallörtsgatan 23
745 63 ENKÖPING
Tel 0171-360 25

Suppleant

Lennart Örndahl
Ekolsund Tegelbruket
740 81 GRILLBY
Tel 0171-730 09

Övriga funktionärer

Klubbmästare

Anne-Marie Ahlgren
Tallörtsgatan 23
745 63 ENKÖPING
Tel 0171-360 25

Klubbmästare

Roland Bjurling
Astrakängatan 52
745 63 ENKÖPING
Tel 0171-244 52

Medlemstidningen J.P.-Bladet

Ansvarig utgivare

Hans E Söder

Redaktör

Ola Södergran

Redaktör

Ivar Karlsson
Daggkåpsgratan 32
745 63 ENKÖPING
Tel 0171-357 65

Allt materiel till tidningen sänds till Ola Södergran. Bilder returneras alltid efter användandet, så var noga med att märka dem med namn och adress.

Sista manusdag för nr 2/96 är den 20 oktober.

Eftertryck får ske om källan anges.

J. P. Johansson-Sällskapet

bildades 1992 och är en ideell och opolitisk förening med säte i Enköping.

Sällskapetets uppgift är att dokumentera och sprida kännedom om J.P. Johanssons uppfinningar, patent, industriella verksamhet, kommunala engagemang och privata liv.

Medlemstidningen J.P.-Bladet ges ut två gånger per år.

Medlemsavgiften är 100 kr/år för privatpersoner och 300 kr/år för företag.

J. P. Johansson-Sällskapet

745 82 ENKÖPING

Besöksadress och Museum:

Tallbacksvägen 2, Enköping
Tel 0171-227 07, Fax 0171 - 322 87

J. P. Johansson Museet

är öppet första tisdagen varje månad kl 15.00 - 18.00. Grupper efter överenskommelse.

Medlemsträffar i Museet första tisdagen varje månad kl 18.00.

Ordföranden har ordet

Årsmötet

J. P. Johansson-Sällskapets årsmöte ägde rum onsdagen den 10 april. Det var talrikt besökt och programmet uppskattat. Efter mötesförhandlingarna besökte vi J. P. Johanssons privata bostad Villa Fannalund, vilket alla tyckte var mycket intressant. Se Reportage från årsmötet på sid 6 och protokoll på sidorna 8-9. Den som önskar bilagorna till protokollet och övrig årsredovisning kan beställa handlingarna på tel 0171-227 07.

Ny utmärkelse till J. P. Johansson-Sällskapet

Upplands Fornminnesförening och Hembygdsförbund har tilldelat J. P. Johansson-Sällskapet **Disa Gilles Pris** på 5 000 kronor. Vi fick priset för vårt sätt att "...levandegöra ett viktigt industrihistoriskt kulturarv". Se artikel på sidan 11.

J. P. Johanssons etablering i Enköping år 1886

I år är den 110 år sedan J. P. Johansson etablerade sig som egen företagare i Enköping. Det skedde den 1 juli 1886 i en liten smedja som låg nära nuvarande busstationen.

Hur vi ska fira den betydelsefulla händelsen är i skrivande stund inte bestämt. Vi kommer framöver att annonsera om detta i Enköpings-Posten. Om Du inte läser E-P är Du välkommen att ringa till oss på tel 0171-227 07 i juni, så får Du information om jubileumsprogrammet.

Förskola fick namn efter Johan Petter Johansson

Den 12 februari invigdes Petterslunds förskola i Fanna. Det var vår medlem Gösta Stéen, snart 83 år och bosatt i Fanna sedan barnsben, som fick klippa av invigningsbandet. Det var också Gösta som kläckte idén till namnet Petterslund. Det är inspirerat av den för Fanna, Sverige och världen så betydelsefulla uppfinnaren och industrimannen Johan Petter Johansson.

Mycket nära den nyligen invigda Petterslunds förskola, i hörnet av Tallbacksvägen och J. P. Johanssons gata, finns det planer på att anlägga en park. Den skall heta J. P. Johanssons park. Finansieringen är ännu inte klar och förverkligandet kommer förmodligen att dröja ett antal år.

Ny annonsavdelning i J.P.-Bladet

Flera medlemmar har efterfrågat möjligheten att annonsera om samlarverktyg i J.P.-Bladet. Då vi i styrelsen är lyhörda för medlemmarnas önskemål, inför vi fr o m detta nummer en annonsavdelning. I den kan medlemmarna utan kostnad annonsera om försäljning, köp och byte av samlarverktyg.

Främst är det våra medlemmar i USA och Canada som vill ha möjlighet att annonsera. Att vi fått så många medlemmar "over there" beror till mycket stor del på Michael Knudson, Bismarck, North Dakota, som satte in en notis om vår verksamhet i the Gristmill, som är medlemstidning för en amerikansk samlarförening.

Vi tackar Michael Knudson för att han medverkar till att sprida kännedom om J. P. Johansson-Sällskapet och J.P.-Bladet i Amerika. Från och med det här numret översätter vi delar av innehållet till engelska som sänds som bilaga till medlemmarna i USA och Canada.

Migrationsåret -96

Vid årsskiftet inleddes Migrationsåret -96. Det officiella öppnandet var förlagt till Nordiska Museet i Stockholm den 26 januari.

I år är det 150 år sedan massutvandringen från Sverige till Nordamerika inleddes. Över en miljon svenskar sålde sina ägodelar och flyttade från svält, fattigdom och ofrihet, drivna av en dröm om ett bättre liv för sig och sina barn. Det var de modiga, de starka och de företagsamma som gav sig av. Bland dem fanns J. P. Johanssons föräldrar Johannes och Christina samt hans syskon Anna, Anton, Alma, Thilda och Carl. Så småningom befann sig nästan var fjärde svensk i USA. Chicago var "Sveriges tredje största stad". Se "Utvandringen, del 3" på sidorna 20-21 och "Från Biskopskulla till Bishop Hill" på sidan 23.

Angrepp på J. P. Johanssons patent

Av naturliga skäl förknippas Johan Petter Johansson mycket starkt med rörtången och skiftnyckeln. Som bekant hade han patent på båda och tillverkade dem i egna verkstäder i Enköping. Skiftnyckeln blev så småningom den mest betydande produkten och anses med all rätt vara "den svenskaste av alla uppfinningar".

Det fanns skiftnycklar innan J. P. Johansson fick sitt patent 1892. Exempelvis hade han själv ett skiftnyckelpatent tidigare. Men då hans konstruktion enligt patentet 1892 var den överlägset bästa, valde marknaden BAHCO-skiftnyckeln framför andra fabrikat. Numera tillverkas årligen 40 miljoner skiftnycklar världen över - alla enligt J. P. Johanssons modell. Därför anses J. P. Johansson vara uppfinnare av skiftnyckeln.

Av samma skäl anses Sven Wingquist (1876-1953) vara uppfinnare av kullagret. Inte heller han var först, men han konstruerade det överlägset bästa kullagret och erövrade marknaden.

Då TV-programmet Nova annonserades i tidningen stod det "...skiftnyckeln, ett stulet patent!". Vi var många som uppfattade det som ett angrepp på J. P. Johansson.

Flera skrev till redaktionen och efterfrågade förklaring till påståendet och protesterade mot annonseren.

Då programmet sändes på SVT1 hade Rolf Nyström i Strängnäs huvudrollen i avsnittet om skiftnycklar. Uppgiften om "stulet patent" upprepades inte i programmet. Om det berodde på våra protester vet vi inte.

Hans E Söder

Följande nya medlemmar hälsas välkomna i Sällskapet

- 130 Gunn Andersson, Enköping
- 245 Gunnar Lundqvist, Stockholm
- 313 Mats Jansson, Köping
- 314 Nils Sekobon, Enköping
- 315 Bert Andersson, Enköping
- 316 Bo Glatz, Enköping
- 317 Curt Pettersson, Enköping
- 318 Esther Sihlbom, Sollentuna
- 319 Dennis A. Piper, USA
- 320 Mikael B. Andersson, Enköping
- 321 Aulis Piispanen, Enköping
- 322 Joseph Greiwe, Batesville, USA
- 323 Lars-Gunnar Lenner, Vittinge
- 324 Kaj Danielsson, Enköping
- 325 Rolf Rönngren, Enköping
- 326 Lars-Eric Berggren, Enköping
- 327 Stig Johansson, Enköping
- 328 Kjell Persson, Söderhamn
- 329 Brynolf Nyquist, Karlstad
- 330 Ulla-Britt Danielsson, Enköping
- 331 Steven Heiskanen, Enköping
- 332 Alan Tammerfors, Enköping
- 333 Eva Flink, Enköping
- 334 Ingrid Tammerfors, Enköping
- 335 Roland Sagström, Bromma
- 336 Vic Haydon, Canada
- 337 Evert Skirgård, Enköping
- 338 Kjell Persson, Söderhamn
- 339 Helge Lindström, Enköping
- 340 Ragnar Andersson, Enköping
- 341 Hugo Lindblad, Fjärdhundra

Företagsmedlemmar

- F1 AB Sandvik Bahco, Enköping
- F2 L. A. Groth & Co KB, Stockholm
- F3 L. P. Sten & Son AB, Enköping
- F4 ABB Ventilation Products AB, Division Stratos, Enköping
- F5 Lindbergs Biltjänst AB, Enköping
- F6 Fläkt Svenska Installation Ost AB, Enköping
- F7 Crenna Plåt AB, Enköping
- F8 Nordh's Måleri, Enköping
- F9 Essef Service, Enköping
- F10 Nya Glasmästeriet AB, Enköping
- F11 Tennab Maskin AB, Enköping
- F12 Metall avdelning 53, Enköping
- F13 Munktellmuseet, Eskilstuna
- F14 Taxén & Stenbergs Eftr., Enköping
- F15 Kyl- & Tvättspecialisten, Enköping
- F16 Van Ameyde Sweden AB, Enköping
- F17 Gustavsberg Vårgårda Armatyr, Vårgårda
- F18 FrontLine Reklam AB, Örebro
- F19 Enköpings El-teknik, Enköping
- F21 Viking Tool International, Eskilstuna
- F22 Birka Arkitekter, Enköping
- F23 Sandvik Bahco Norden AB, Enköping
- F24 ABB Fastighets AB, Västerås
- F25 Enköpings City Tobak AB, Enköping
- F26 Truckma Verktygsmaskiner AB, Eksjö
- F27 Upplands Regemente, Enköping
- F28 Uppsala Maskin & Verktyg AB, Uppsala
- F29 ASG Sweden AB, Uppsala
- F30 Nordbanken, Enköping
- F31 Powertools Sweden AB, Enköping
- F32 Patent- och Registreringsverket, Stockholm
- F33 C. R. Herrmode, Enköping
- F34 Sparbanken, Enköping
- F35 Västra Aros tryckeri AB, Västerås
- F36 AB Svenska Kartong, Eskilstuna
- F37 Fanna Kiosken, Enköping

Gynna våra annonsörer

Hos oss finner Du
kläder för vardag som till fest

Välkomna in!

HERRMODE
Kungsgatan 29
Tel. 274 00

M.R. A.

Alla beslut fattas lokalt!

- lokal bank!
- lokalt självstyre!

I över 160 år har Sparbanken i Enköping varit verksam i våra bygder. Många beslut har tagits till gagn för kunderna men givetvis också för hela bygden.

Gemensamt för alla beslut är att de tagits på hemmaplan här i Enköping!

Vi i Sparbanken i Enköping ser det som en styrka att fortsätta att vara lokal bank med tillgång till central kompetens. Vi tänker fortsätta ge en bra lokal service nära Dig som kund!

Välkommen till Din lokala Sparbank!

Sparbanken i Enköping

Reportage från årsmötet

Trion Roland Bjurling, Birger Lindkvist och Ivar Karlsson bjöd på skön musik.

Årsmötet den 10 april genomfördes helt enligt programmet. Ett stort antal, 66 st, medlemmar och övriga intresserade infann sig. Att så många hörsammade kallelsen var mycket glädjande, då vi numera har medlemmar utomlands och på många andra orter inom landet.

Under samlingen underhöll en trio bestående av Roland Bjurling, gitarr, samt Ivar Karlsson och Birger Lindkvist, dragspel. Samtidigt fanns möjlighet att köpa lotter i ett lotteri med många och värdefulla vinster. Vinsterna var skänkta av AB Sandvik Bahco och Robin Hood i Enköping samt Vårgårda Armatur i Vårgårda, J. P. Johanssons födelseplats.

Livaktig förening

Sällskapets ordförande hälsade alla hjärtligt välkomna och förklarade årsmötet öppnat.

Bengt Björkman utsågs att leda årsmötesförhandlingarna, som han genomförde på ett mycket professionellt sätt.

Ur verksamhetsberättelsen för 1995 noteras följande betydelsefulla händelser;

- det rikstäckande radioprogrammet om Johan Petter Johansson,
- mottagandet av Enköpings kommuns kulturstipendium,
- mottagandet av Disa Gilles Pris,
- Ingenjörsakademiens minnesmedalj över Johan Petter Johansson,

- besöket i J. P. Johansson Museet av årets svenskamerikan Richard Oldenburg,
- utgivningen av två nummer av medlemstidningen J.P.-Bladet.

Efter årsmötet består styrelsen av: Hans E Söder, ordförande. Övriga ordinarie ledamöter är Björn Juhlin, Lars Eklund, Ola Södergran och Gösta Johnsson och suppleanter Lennart Örndahl och Anne-Marie Ahlgren. Samtliga omval.

Ur årets verksamhetsplan kan nämnas deltagande i Kulturveckan i Enköping den 28 maj - 2 juni, högtidlighållande av 100-årsdagen, den 1 juli, av J. P. Johanssons etablering som egen företagare i Enköping samt utgivning av två nummer av medlemstidningen J.P.-Bladet.

Efter mötet intogs förtäring som bestod av landgång och dryck samt kaffe och mazarin.

Därefter gick mötesdeltagarna i den sköna vårkvällen till Villa Fannalund, "Fanna slott".

Kunnig guide

Johan Petter Johansson uppförde Villa Fannalund för sitt privata boende år 1905. Han flyttade då med sin familj från Fridhem, som var en äldre numera riven byggnad som låg mitt emot nuvarande verkstadsporten.

Långt innan elektriciteten kom till Enköping år 1915 hade Villa Fannalund elektrisk takbelysning - från eget elektricitetsverk. Fastigheten var också en av

de första, om inte den allra första, bostaden i Enköping med avloppsledning - andra hade slaskdike runt hörnet.

Villa Fannalund är nu ombyggd från privat bostad på cirka 750 kvadratmeter boyta för en familj, till kontor för flera företag. Birgit Brynge Jansson, som guidade sällskapet, berättade bl a om möbleringen i de olika rummen på J. P. Johanssons tid. Hon visade var måltiderna intogs och festerna hölls. Hon nämnde att när J. P. Johanssons son Hannes Brynge gifte sig, byggde man igen den runda öppningen mellan våningarna så att fastigheten blev bostad för två familjer.

Besökarna visades runt i de olika våningsplanen och upp i tornet. Den gedigna miljön och målade beskrivningen av hur det var på J. P. Johanssons tid, gjorde att åhörarna tyckte sig se uppfinnaren själv sitta i sin genuina hemmiljö och berätta om sitt långa, framgångsrika liv som uppfinnare och industriman.

Att Birgit Brynge Jansson var så kunnig och visste "allt" om Villa Fannalund beror på att hon är adoptivbarn till J. P. Johanssons dotter Judit och visades som ung mycket tillsammans med sin morfar i hans stora och exklusiva hem.

Industriell kulturhistoria

Efter besöket i Villa Fannalund, som belyste J. P. Johanssons privata liv, förflyttade sig sällskapet till J. P. Johansson Museet för att där få del av huvudpersonens patent och industriella verksamhet. Där tilldrog sig den nästan fullskaliga modellen av J. P. Johanssons första smedja stort intresse. Likaså ägnades stor uppmärksamhet åt uppfinnarens personliga exemplar av första generationens skiftnyckel.

Hans E Söder

Gynna våra annonsörer

Alltid ett finger med
när det gäller transporter

018-65 04 00

Reg. nr.: Pro273

1994-04-12
Björn Juhlin/GL

PROTOKOLL

Ärende: J.P. Johansson-Sällskapets årsmöte 1996-04-10

Lokal: Matsalen Sandvik Bahco

- §1 Ordföranden hälsade välkomna och förklarade årsmötet öppnat.
- §2 Kallelse till årsmötet hade utgått på behörigt sätt.
- §3 Till ordförande för årsmötet valdes Bengt Björkman.
- §4 Till sekreterare för årsmötet valdes Björn Juhlin.
- §5 Föreslagen dagordning godkändes.
- §6 56 av Sällskapets medlemmar var närvarande.
- §7 Till justeringsmän för årsmötesprotokollet valdes Nils-Ola Pahlin och Kurt Eriksson.
- §8 Årsmötet var beslutsmässigt.
- §9 Föregående årsmötesprotokoll (som redovisats i J.P.-Bladet nr 1 1995) godkändes.
- §10 Styrelsens verksamhetsberättelse för 1995 godkändes. Se bilaga 1.
- §11 Revisionsberättelsen för 1995 godkändes. Se bilaga 2.
- §12 Resultat- och balansräkningen för 1995 godkändes. Se bilaga 3.
- §13 Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen bifölls.
- §14 Budgetförslaget för 1997 godkändes (inkl. beslut om medlemsavgift på 100:- för 1997).
Se bilaga 4.

- §15 Styrelsens förslag om stadgeändring godkändes.
- §16 Till styrelseordförande omvaldes Hans E. Söder.
Till övriga styrelseledamöter omvaldes Gösta Jonsson och Björn Juhlin.
Till styrelsesuppleanter omvaldes Anne-Marie Ahlgren och Lennart Örndahl.
- §17 Till revisorer valdes Karl-Erik Axelsson och Rolf Rönngren och som suppleant valdes Lennart Norling.
- §18 Till ledamöter i valberedningen omvaldes Bengt Carlsson och Stig Lundh.
- §19 Övriga ärenden
- Sällskapets ordförande, Hans E. Söder, informerade om kommande aktiviteter under kulturveckan samt någon form av högtidlighållande av 110-årsdagen av J.P:s etablering i Enköping.
- Nya stadgar för Sällskapet kommer att utsändas inom några veckor och J.P.-Bladets nästa nummer utkommer i maj.
- §20 Årsmötet avslutades med att mötesordföranden framförde ett tack till Sällskapets styrelse för det fina arbete som är utfört under verksamhetsåret och förklarade årsmötet avslutat.

Vid protokollet:

Mötets ordförande:

Björn Juhlin

Bengt Björkman

Justeras:

Justeras:

Nils-Ola Pahlin

Kurt Eriksson

Gynna våra annonsörer

POWERTOOLS®

Powertools Sweden AB. Företaget ägs av de anställda. Vi håller till i "gamla" Bahco Verktyg's lokaler. Vi firar 5-års jubileum sedan övertagandet.

Historiskt härstammar vi från 1960-talet (Bahco Kraftverktyg).

Affärsidén är att förse kvalitetstänkande industrianvändare och industrikunder i Sverige, Norden och närliggande exportmarkader med tryckluftsmaskiner, luftmotorer och närbesläktade produkter, t ex hydrauliska kraftverktyg.

Produktprogrammets omfattning innehåller egenutvecklade och egenmonterade produkter.

Grundläggande för verksamheten är P. T. S. kompetens inom utveckling, marknadsföring och kundservice inom tryck-luftsområdet.

Antalet anställda är för närvarande 16 personer.

Omsättningen var drygt 20 miljoner 1995.

POWERTOOLS SWEDEN AB

Box 928, 745 25 ENKÖPING Tel 0171 - 229 60

KRAFTFULLT

VÄSTRA AROS TRYCKERI har en rak affärsidé. Grafisk fullservice, med full kontroll över hela kedjan från text och bild till repro, tryck, bokbinderi och distribution. För kunder som uppskattar hög kvalitet, säkra leveranser och tryckekonomi.

Vi följer inte utvecklingen. Vi leder den. Genom att bli utnyttja datateknikens möjligheter vidgar vi hela tiden begreppet grafisk fullservice, speciellt på Prepressområdet.

Låt våra kontaktmän bli en naturlig samarbetspartner. Med sin erfarenhet kan de snabbt ta reda på vilket tryckresultat du vill uppnå och rekommendera en optimal lösning. Du som söker ett framåt tryckeri - hör av dig till Västra Aros!

Kraftfullt var ordet.

Västra Aros Tryckeri AB

Telefon: 021-81 55 00, Telefax: 021-81 17 59

Pris till

J. P. Johansson-Sällskapet

Upplands Fornminnesförening och Hembygdsförbund har tilldelat J. P. Johansson-Sällskapet Disa Gilles Pris på 5 000 kronor för år 1995.

Motiveringen löd: "Priset utdelas som en erkänsla för föreningens framgångsrika arbete med att levandegöra ett viktigt industrihistoriskt kulturarv".

Prisutdelningen ägde rum vid Upplands Fornminnesförening och Hembygdsförbunds vinterting i Uppsala den 4 februari. Landshövding Jan-Erik Wikström överlämnade priset till J. P. Johansson-Sällskapets ordförande Hans E Söder. Därvid framhöll landshövdingen att verksamheten inom J. P. Johansson-Sällskapet i Enköping utgör en "förebildlig insats inom Uppländsk hembygdsvård".

Styrelsen är stolt över priset och summan på 5 000 kronor kommer väl till pass i vår verksamhet den närmaste tiden. Utmärkelsen indikerar att vi är på rätt väg i vårt arbete med att dokumentera och sprida kännedom om J. P. Johanssons storhet som uppfinnare och industriman.

Till Enköpings kommuns Kulturstipendium och Ingenjörsvetenskapsakademiens minnesmedalj över J. P. Johansson kan vi nu lägga Disa Gilles Pris. Verksamhetsåret 1995 var ett framgångsrikt år i J. P. Johansson-Sällskapets historia, som började på skiftnyckelns 100-årsdag 1992. Nu skall vi satsa på att göra 1996 till vårt bästa verksamhetsår hittills.

Hans E Söder

City TOBAK SPEL BUTIKEN

- LOTTER ● LOTTO ● TIPS
- ODDSET ● V75 ● VINNARE
- PLATS ● DAGENS DUBBEL

Oddset

ÖPPETTIDER:

MÅN – FRE	9.00 – 18.00
LÖRDAGAR	8.30 – 14.00
SÖNDAGAR	10.00 – 14.00

KYRKO GATAN 15, ENKÖPING
TEL 305 68

Sluta leta lokaler, vi har det ni söker!

Vi har lokaler i Romberga, Stenvreten och Hamnverken.
Välkommen för visning och mer information

ABB Fastighet

Annette & Thomas
Ågatan 15, 745 36 Enköping
Tel 0171 - 44 27 27, Fax 0171 - 242 06

Gynna våra annonsörer

Fanna
KIOSKEN

- FÖR GOTT!

VÄLKOMMEN

Inger och Ingvar

Bankaffärer på kvällen. Också.

Är du kund i Nordbanken kan du göra bankaffärer dygnet runt.

Dels dagtid på våra bankkontor och på Posten, dels via Nordbanken Direkt, Sveriges största telefonbank, som är öppen dygnet runt.

Kom in så berättar vi mer.

N NORDBANKEN

**OMSLAG
SOM SÄLJER,
SKYDDAR
OCH
BEVARAR!**

Vi är specialister på förpackningar som innehåller, sammanhåller och skyddar. Som informerar, exponerar och säljer.

AB Svenska Kartong

Box 5005, 630 05 Eskilstuna
Tel. 016-12 50 10

Maskin & Verktyg

— inköpskällan
för fackmannen —

Bolandsgatan 12

UPPSALA

Tel. 018-14 94 90

PRATBUBBLETÄVLINGEN

Ja, herr Johansson.

*Nu får Ni raska på gubbar, för vi har mycket att göra!
Och Ni vet ju, att det är bara i lexikon som lön kommer före möda.*

Vinnande bidrag

I förra numret utlyste vi en tävling som gick ut på att med ledning av en bild föreslå vad J. P. Johansson och hans smed säger till varandra. Åtta trevliga förslag inkom varav flera var både troliga och roliga.

Styrelsen hade utsett klubbmästarna Kersti Leijon och Roland Bjurling att vara jury. Våra sekreterare Ulla och Eva tog hand om inkomna svar. De gav namntalongerna och tävlingsbidragen ett nummer och lämnade sedan bidragen till juryn, som således inte visste vilka som stod bakom svaren.

Juryns utslag blev följande:

Första pris: Inlämnat av Hans E Söder, Västerås. Se bild ovan.

Andra pris: Inlämnat av Ivar Karlsson, Enköping med följande text;

J. P. Johansson: "Jag har fått patent på en skruvnyckel som jag tror alla i hela världen behöver."

Smeden: "Då måste vi väl börja jobba i SKIFT?"

Förstepristagaren får en slipsnål och andrepristagaren en T-shirt.

Vi säger grattis till de båda pristagarna!

Styrelsen

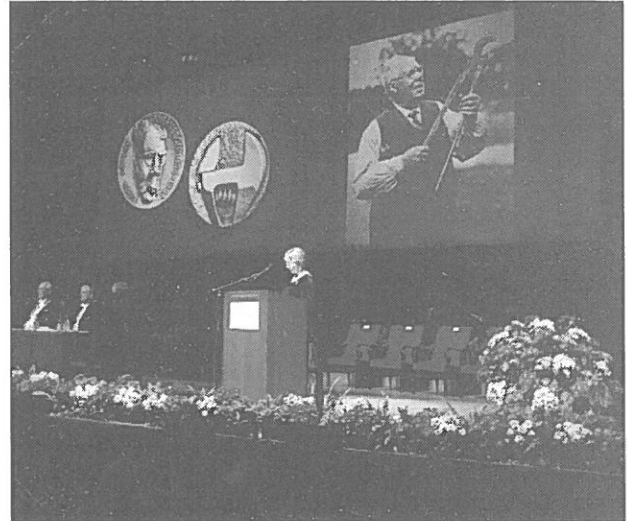
Ingengörsvetenskapsakademiens minnesmedalj över Johan Petter Johansson

Vi har sedan länge vetat att J. P. Johansson var en av Sveriges främsta uppfinnare och räknas till de riktigt stora. Som bekant hade han närmare 100 patent, varav flera med stor "uppfinnarhöjd". Hans främsta uppfinning, skiftnyckeln, som patenterades år 1892, har allt sedan dess varit modell för skiftnyckeltillverkning över hela världen. Att Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) utsåg Johan Petter Johansson till minnesmedaljör 1995 är ytterligare en bekräftelse på hans storhet som uppfinnare och industriman.

I förra numret utlovade vi reportage från IVA's högtidssammankomst i slutet av förra året, då minnesmedaljen över Johan Petter Johansson gavs ut. Nedan följer ett "inside-reportage" från sammankomsten som ägde rum den 26 oktober. Deltagare var IVA's ledamöter och särskilt inbjudna, främst från departement, näringsliv och universitet/högskolor, cirka 500 personer. Inbjudna med anknytning till J. P. Johansson, var hans barnbarn och jag själv i egenskap av ordförande för Sällskapet. Som företrädare för Sandvik Bahco deltog VD Anders Gemfors.

Upptakten på sammankomsten var förlagd till Stockholms Konserthus där professor Marie Nisser, Kungliga Tekniska Högskolan, höll ett lysande tal över medaljören Johan Petter Johansson. Samtidigt med detta visades bilder i stort format, som växlade i takt med innehållet i hennes tal. Nedan följer citat av talet.

Många av 1800-talets tekniska pionjärer kom från enkla förhållanden och förvärvade sina kunskaper genom praktiskt arbete. Deras skolgång var ofta bristfällig, men deras uppfinnarförmåga och initiativkraft gav dem inte blott personligen en ledande ställning i samhället, utan bidrog också till Sveriges utveckling som industrination.

***Professor Marie Nisser förmedlar en minnes-
teckning över Johan Petter Johansson.***

Teknikens pionjärer och deras levnadsförlopp upphör aldrig att fångla oss. Till dem hör Johan Petter Johansson ...

Man kan se rörtången och skiftnyckeln som bilder av den industriella utvecklingen, enkla verktyg som passar alla situationer av arbeten i små och stora verkstäder, lika väl som redskap för de reparatörer som rycker ut i samma syfte som Johansson en gång gjorde till gårdarna på Enköpings-slätten.

Minnets av J. P. Johansson och hans framgångsrika uppfinnargärning lever vidare genom J. P. Johansson-Sällskapet, bildat i samband med att 100-årsdagen av skiftnyckelns tillkomst firades. I J. P. Johansson Museet i Enköping kan den fångslande historien om den självlärd uppfinnaren och hans produkter studeras närmare.

Forts på sidan 16.

Gynna våra annonsörer

Entreprenörer - Luftbehandling
För ett bra inomhusklimat

ABB Fläkt Öst

Tel 0171 - 222 20

ABB

Forts. från sid 15.

Därefter delade IVA ut guldmedaljer till några nu levande förtjänstfulla personer.

Samling i spegelsalen. Från vänster Birgit Brynne Jansson, Brita Hammar, Märta Östring, Ulla Granström (samtliga barnbarn till J. P. Johansson), Hans E Söder (skymd) och Mats Jansson (Birgits son).

Sedan fortsatte Högtidssammankomsten på Grand Hôtel. Under samlingen i Spegelsalen blev vi bjudna på välkomstdrink. Därefter serverades en utsökt god måltid i Vinterträdgården varvid flera tal hölls.

IVA har vart eller vartannat år sedan 1924 givit ut minnesmedaljer över personer som på sin tid gjorde betydelsefulla insatser för samhället. Nedan följer ett axplock av dessa medaljörer.

- 1924 Carl Gustaf Patrik de Laval, Maskinteknik
 - 1926 Alfred Nobel, Kemi
 - 1931 Lars Magnus Ericsson, Teleteknik
 - 1937 Johan August Brinell, Materialprovning
 - 1956 Nils Ericson Kommunikationsteknik
 - 1980 Sven Wingquist, Mekanik
 - 1982 Gustaf Dalén, Mekanik
 - 1991 Carl Edvard Johansson Mekanisk mätteknik
 - 1993 John Ericsson, Mekanik och skeppsbyggeri
 - 1994 Christopher Polhem, Mekanik
 - 1995 Johan Petter Johansson, Mekanik
- Hans E Söder**

Gynna våra annonsörer

**Nya minnen
från en
svunnen tid**

— SIDORNA 12-13 —

**Vann du på
obligationen
från 1986?**

— SIDAN 22 —

VÄDRET

UTSIKTER: Mest svag vind. Klart eller bara lätt molnighet. Kyllig morgon, på dagen 8-13 grader.
ONSDAG: Årlig full frisk nordöstlig vind. Mulen eller molnande och risk för regn. Mellan 5 och 9 plusgrader.

ENKÖPINGS-POSTEN

**TIDNINGEN
HEM I
BREVLÅDAN
FÖR BARA**

4:50/DAG

VID HELÅRSPRENUMERATION

Prenumerera!

Tel. 0171-332 00

Gynna våra annonsörer

VIKING TOOL

- UNIKA HANDVERKTYG -

VIKING TOOL ÄR ETT UNGT EXPANDERANDE
FÖRETAG SOM HAR KONCENTRERAT SIG
PÅ ATT TILLVERKA SAMT SÄLJA UNIKA
OCH INNOVATIVA KVALITETSVERKTYG.

IDAG TILLVERKAR VI TVÅ EGNA PRODUKTER,
EN SPIKUTDRAGARE SAMT EN HOPFÄLLBAR
BÄGSÅG. BÅDA PRODUKTERNA RÖNER
STORA FÖRSÄLJNINGSF framgångar samt
UPPSKATTNING HOS ANVÄNDARE I HELA VÄRLDEN.

95% AV VÅR PRODUKTION EXPORTERAS.
VI HJÄLPER ÄVEN ANDRA FÖRETAG ATT SÄLJA
SINA UNIKA PRODUKTER OCH LETAR
STÄNDIGT EFTER NYA INNOVATIVA VERKTYG.

VIKING TOOL INTERNATIONAL AB
HEJARGATAN 28
632 29 ESKILSTUNA
TEL. 016-128700
FAX. 016-127133

TRUCKMA AB

Din partner när du skall köpa
eller sälja begagnade verktygsmaskiner.

Virkesgatan 6
57138 NÄSSJÖ

Tel. 0380-74110 Fax. 0380-73682

E-mailadress: maskin@truckma.se World wide web: <http://www.truckma.se>

ANNONSSIDAN

Annonsidan är öppen för medlemmar som kostnadsfritt får annonsera om samlarverktyg. Bilder tas med i mån av plats. Annonser skickas per brev eller fax. Ej kommersiella annonser.

Adress: J. P. Johansson-sällskapet, 745 82 ENKÖPING. Fax 0171 - 322 87.

SÄLJES

Förklaringar:

wr = skiftnyckel, m/w = monkey wrench, wd = träskaft, ml = metallskaft, rd = runt skaft

Atlas 19,5"	USD 30
Sheffy 18"	30
Hoe 18"	30
Kwikset 14" pipe wr	25
Shaffer	45
Heim bach 10"	40
Taft 12" by Coes	40
English 10" m/w 1830 - 55	55
Armstrong 12" QS. nut + pipe	40
Acesa 16"	45
Craft 10"	40
Clipper 14"	65
Rhino 14"	35
Imperial Angle wrench	40
Bemis & call 10" ml, comb m/w	25
Collins 12" m/w	40
Lamson & Session 12"+15" m/w	25
R. Timmins & Son english bed wr	25
Coes 18" ml	20
Coes 18" wd m/w	25
Coes/Billings 15" ml m/w	20
Shaw 4" alligator	55
Diamond 6" nut+buggy wr	40
Acme 8" twisted handle	25
Baxter 8"+10" adj. "S" nnut wr	45
Walden 13" loop. hanndle ratchet	20
Westcott 8"+10" adj. "S" pipe wr	30
Handee quick set m/w	55
Bemis & Call 10"-12"-15" wd comb m/w	25
Roger, Printz & Co 11"selfadj. nut wrench	30
Acme 10" comb. nut+pipe wr. twisted handle	75
Stahl (French) 8" double bit nut wr	95
Manvel & Lindsay 15" m/w (patented 1865)	25

Dennis A. Piper

P. O. Box 54
Cicero, IN. 46034-0054
USA
Tel (317) 984-4786. (efter 17)

Verktyg till lantbruksmaskiner Säljes eller bytes

W. E. Rosel 5" 892	USD 20
Jaxon/605 (car wr.)	20
1893 case wrench	10
R 172 IHC	10
F 8121 IHC	15
CF & CO/Quality	10
VA 94	5
Chattanooga CP4003	25
Deering Hay Rake IHC	15
Mower / G261	10
3 Planct Jn cut out	20
P337 Canada wr	15
2420 H odd wr	10
Syracusa / LH22	15
Le Roy / 37	20
Reeves / 3378	30
Fuller & Johnson / 2P30	40
Oliver / CP245	30
Dowagiac / F97A	20
Wiard. S	20
Challenge	20
Ohio Rake Co Dayton O.	15
Bailor Plow Co /	
Atchison Kan C49	15
Deering one side like H911 IHC	15
1819C Case Traction Eng.	100
Motor Wheel - 05164 (John Deere)	20
Vanbrunt (without spike) (John Deere) early model	20
G&H Products Corp. 25H1 allum wr. 1,3/4" open end	15
G. A. Hosmer & Co buggy wr. 7,5" Lg. S-198	45
T. G. Mandt buggy wr. (Spring missing) 215	35
Remington buggy wr. (exc. condition.) 226	150
Adriance 10" m/w rd wd	45
D. Shares Measure	
UP P1622 (John Deere)	20
IHC Side mount tool box 156 B cutout/eays of corn	175

Dennis A. Piper

P. O. Box 54
Cicero, IN. 46034-0054
USA
Tel (317) 984-4786. (efter 17)

BAHCO-NYCKEL

Fjärde generationens BAHCO-skiftnyckel nr 0674, 15".

Hans E Söder

Kopparbergsvägen 24 A, 4 tr
722 13 VÄSTERÅS
Tel: 021 - 13 33 10

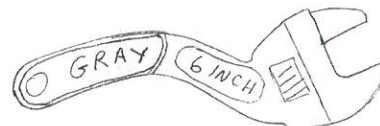
BYTES

FINNES:

Skiftnyckel enligt beskrivning nedan bytes.

ÖNSKAS:

Ge förslag på byte.

Text på andra sidan:

ADJUSTABLE "S".
MADE IN CANADA.

Vic. Haydon

R. 1. Elmsdale
Hants Co. N. S.
Canada BONIMO

Gynna våra annonsörer

VATTENFALL

Din lokala

elleverantör
eldistributör

i Mälabygden

V:a Järnvägsgatan 1, Enköping
Tel 0171-269 00 • Fax 0171-341 40

Framgångsrik samlare

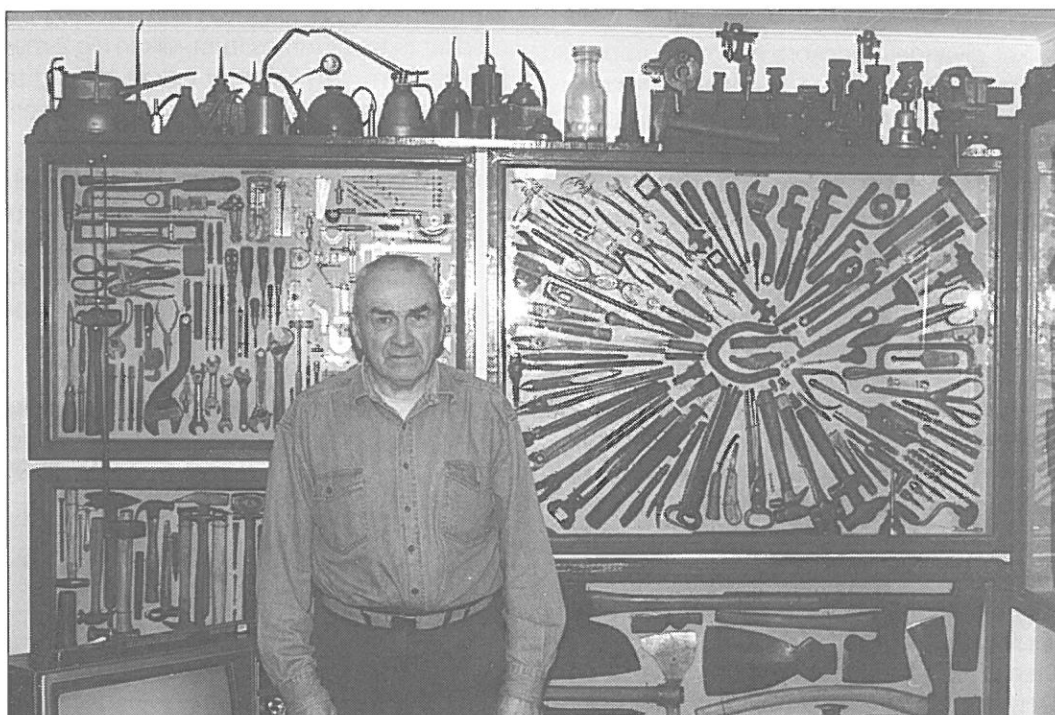
En av våra nya medlemmar, Vic. Haydon, bor i Elmsdale, Nova Scotia, Canada. Enligt den karta som han har sänt till oss ligger Elmsdale 5-10 mil från provinshuvudstaden Halifax vid Atlantkusten, som är isfri året om. Där finns också slutstationen på det kontinentala järnvägsnätet.

Vic. har arbetat som bil- och flygmotormekaniker samt kylskåpsreparatör i över 40 år. Han pensionerade sig då han fyllde 60 år 1988.

Han inledde sitt samlande av gamla verktyg 1965 men tog det riktigt på allvar först 1985. Han har fler än 650 skiftnycklar samlade på 12 plexiglasförsedda verktygstavlor. Han samlar på alla slag av handverktyg och liknande föremål och har totalt 46 skylttavlor med cirka 2 600 verktyg.

Vi hälsar Vic. Haydon välkommen som medlem i J. P. Johansson-Sällskapet och gratulerar honom till den unika samlingen.

Hans E Söder

Vic. Haydon, Canada, framför en del av sin unika och omfattande samling verktyg.

NYA GLAS
mästeriet ab

Växeltel. 24 000

Jourtel. 24 000

Torggatan 15 Enköping

(intill /Systembolaget)

BILGLAS

Auktoriserad Bilglasmästare

BYGGNADSGLAS

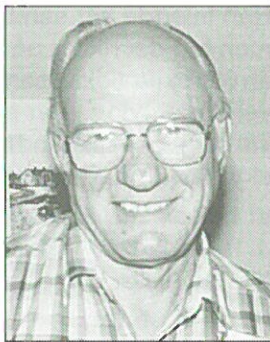
Markiser – Persienner – Inglasning av uterum

Fönster – Dörrar – Flaggstänger – Växthus

Inramningar – Konst

Emigrationen, del 3

Robert Erickson, St Paul, Minnesota och hans son Michael är våra första kontakter med släktingar till Johan Petter Johansson i USA. Av det skälet är de speciellt intressanta för oss. Nedan följer ett utdrag av den "självbiografi" som vi bett Robert göra för vår räkning.

Minnesota den 5 september 1995.

Efter ett mycket givande 4-veckors besök i Europa är jag åter tillbaka i tvillingstäderna Minneapolis och St Paul. Resan fokuserades på deltagande i ett möte i den Internationella Organisationen För Skogsforskning, som hölls i Tammerfors i Finland.

Mötet var värdefullt och givande, men kommer i andra hand jämfört med mitt besök i Enköping och J. P. Johansson Museet. Jag var inte medveten om min fars morbrors geni. Min far nämnde aldrig detaljer om sin morbror, Uppfinnaren, under min barndom på lantgården i norra Minnesota, nära St Hilaire. Vår gård låg cirka 4 miles (6,5 km) från farmor Ericksons gård, så vi besökte henne regelbundet. Men hon talade aldrig om sin "uppfinnarbror", åtminstone inte som jag känner till. De vuxna kanske talade om Johan Petter, medan vi barn var ute och lekte kurragömma, eller se vem som kunde klättra högst i närmaste träd.

Oberoende av förklaringar, visste vi barn inget om den berömde uppfinnaren i Sverige. Vi visste bara att en uppfinnare fanns på fars sida. Jo, vi hörde talas om sockertången (the sugar can tong) men det höjde förmodligen inte vår intressenivå.

Jag kommer ihåg att någon uppfunnit en gräddseparator med namnet Vega. Jag vet inte om det är sant, kanske det kom upp under de otal timmar som vi barn fick veva runt vår egen separator. Det var en fin besättning av Holstein mjölkkor som utgjorde grunden för det goda livet på vår familjs gård.

Jag blev imponerad av att se blåsbälgen som finns i smedjan i J. P. Johansson Museet. Det var en anordning som krävde två man för att drivas. Min morbror, på granngården, hade en sådan bälg i sin smedja. Min far använde den för att renovera plogbillar och blåsbälgen var en bra ersättning för en elektrisk motor, som inte fanns. Elektriciteten kom till bondgårdarna i norra delen av Minnesota omkring 1940.

Släktskap med J. P. Johansson

Min första verkliga uppfattning om vår familjs släktskap med Johan Petter Johansson fick jag i juli 1995, just

innan jag skulle resa till Europa. Jag bilade från mitt hem i Minneapolis till släktgården, cirka 300 miles (480 km), som min äldre bror Don brukar. Han har aldrig gift sig och lever ensam på gården. Don tillhör Redeemer Lutheran Church i Thief River Falls och känner herr och fru Irwin Johnson. Johnsons hade nyss återvänt från Sverige och försåg Don med trycksaker, som de hade fått av herr Söder när de besökte museet.

Det blev nästan en chock för mig! Nu kunde jag sammanbinda namn, som jag tidigare hade hört talas om. Julins var farmor Ericksons föräldrar, tant Emma Samuelsson var farmors syster och hennes son Charlie var pappas kusin. Jag kan komma ihåg att jag följde med far till tant Emmas farm, vilken låg 2 miles (3,2 km) från vår farm. Jag kommer också ihåg att tant Emma, även när hon var över 90 år, kunde trä på en liten synål utan glasögon.

Under mitt besök på gården i juli besökte jag också kyrkan i sällskap med Don och vår yngre bror Bruce. Den låg halvvägs mellan vår gård och farmor Ericksons gård. Kyrkan stängdes för många år sedan och förstördes kanske av eld. Mina föräldrar är begravda på denna

Kyrkogården i St Hilaire, Minnesota. J. P. Johansson vid sin fars grav år 1916. I den hästdragna vagnen väntar Robert Ericksons far Elmer och längst till vänster skymtar J. P. Johanssons dotter Tyra.

kyrkogård tillsammans med min syster och J. P. Johanssons föräldrar. Hans E Söder visade mig ett fotografi som tagits vid J. P. Johanssons enda besök i Förenta Staterna. Fotot visar J. P. Johansson som betraktar sin fars grav och i bakgrunden finns en hästdragen vagn, på vilken en ung man sitter och håller i tömmarna. Jag är övertygad om att den unge mannen är min far, som då var drygt 20 år.

Hela denna historia är verkligen ett fantastiskt uppvaknande för mig. Jag är förtjust över att min äldste son Michael följde med mig till Enköping. "Mike" är också fascinerad över denna historia och kommer utan tvivel att fortsätta kontakten med J. P. Johansson-Sällskapet när jag inte finns mer. Jag tycker att folk, som bor i området St Hilaire, Millioner, Thief River Falls, och många andra skulle erkänna att de har varit beroende av J. P. Johanssons uppfinningar.

Så som jag själv gjorde förut finns det folk här som använder det vi kallar "Crescent wrench" och som de tror kommer från Kina. Hela staten Minnesota, på grund av det starka arvet från Sverige, måste erkänna J. P. Johansson och hans plats i historien. Jag kommer att kontakta "The Swedish American Institute" här i Minneapolis och se om J. P. Johansson är representerad där.

I min yrkesverksamhet som professor vid the University of Minnesota har jag haft förmånen att resa en hel del

utomlands. År 1992 återvände jag till USA från Republiken China via Europa. Jag var i Europa cirka två veckor och begagnade tillfället att besöka Världsutställningen i Sevilla, Spanien. Om jag då hade vetat att Sverige byggde sin utställning runt skiftnyckel, och kanske andra uppfinningar av J. P. Johansson, skulle jag ha besökt Sveriges utställning under större delen av mitt besök där.

Hjärtligaste gratulationer till herr Söder och alla andra som har deltagit i bildandet av J. P. Johansson-Sällskapet och uppbyggandet av Museet. Det är en lämplig hyllning till en mans geni och hans livsverk. Jag anser att vi alla verkligen har en skyldighet att klokt använda den tid som givits oss av vår skapare.

J. P. Johansson lämnade en del av sig själv för att förbättra samhället genom många uppfinningar. Det är verkligen nyttig tid som används för att belysa hans gärning.

Jag är ödmjukt stolt över att vara besläktad med denne man och sänder ett hjärtligt tack till de som arbetar med att belysa hans livsverk.

Robert Ericson
322 B Kaufert Laboratory
University of Minnesota
St Paul, MN 55108
USA

(Översättning: Lennart Örndahl)

Hans E Söder

Kyrkogården i St Hilaire. Gravstenar över J. P. Johanssons syster (Ma) Tilda och hennes man A August. Tilda var J. P. Johanssons syster och Robert Ericsons farmor. Foto: Erwin Johnson.

Gynna våra annonsörer

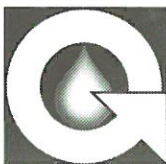
VINSTBLANDARE FRÅN VÅRGÅRDA

Tre kompletta serier – Nordic, Arctic och Skandic – för varje våtutrymme. Hållbara och servicevänliga.

Intelligenta blandare som låter dig spara upp till 30% vatten – även varmvatten – utan minsta avkall på bekvämligheten.

Att alla är mycket eleganta och med fulländad finish och funktion gör inte saken sämre!

Symbolen garanterar att blandarna har vår patenterade Vattensparteknik – sparar upp till 30% vatten.

VÅRGÅRDA

S-447 81 Vårgårda Sweden. Tel 0322-268 00 Fax 0322-268 01
Tel +46 322 268 00 Fax +46 322 268 01

Installationer o. service

Tel. 388 70

Mobiltn

Håkan Nyström 010-288 88 70

Håkan Larsson 010-221 34 22

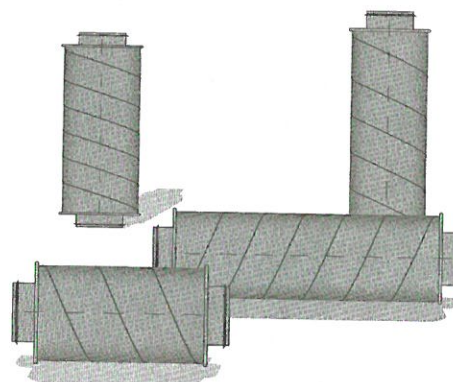
Tallbacksvägen 2, ENKÖPING

0171-225 50

VENTILATION • VÄRME • KYLA • EL • AVTALSERVICE

ENERGIBESPARING • REPARATION • RESERVDELAR

Ljuddämpare CLD

CRENNA

Plåt AB

Telefon: 0171 - 401 30

Från Biskopskulla till Bishop Hill

Äntligen framme. För att undersöka om emigranterna hade den smittsamma sjukdomen trakom, användes skoknäppare för att vända ut och in på ögonlocken.

För att erinra om den betydelse som migrationen - såväl utvandringen som invandringen - haft för Sverige, har Kulturdepartementet tagit initiativ till ett jubileum och en kulturmanifestation 1996.

"Erikjansare"

Under 1800-talets mitt hände det mycket i vårt land. Det var en tid med många förändringar: industrialiseringen, folkskolestadgans genomförande, samhällets urbanisering, arbetarrörelsens framväxt, verkningarna av laga skifte och inte minst den begynnande religiösa väckelsen. En sådan uppblommande väckelse, som leddes av bonden Erik Jansson, vållade mycket stor uppmärksamhet. Så småningom kom den i allvarlig konflikt med kyrkan och den världsliga makten, vilket ledde till att rörelsen, för att kunna leva med sin tro och lära, tvingades att emigrera till Amerika. Där byggde man på den obrukade prärien sin koloni, som ligger i ett av Amerikas bördigaste områden. Den fick namnet Bishop Hill, en direkt översättning av ledarens födelseort - Biskopskulla.

Bishop Hill idag

Bishop Hill är det viktigaste minnesmärket utomlands över svensk emigration. Av den ursprungliga kolonin återstår drygt 10 byggnader, imponerande i sitt slag, men i många fall i behov av kostsamt underhåll. I vart och vartannat hus bor ättlingar till kolonisterna. Några få talar ännu svenska.

Källa: Bishop Hillsällskapet

Från Enköping är det cirka 2 mil till Biskopskulla. Där firas bl a Bishop Hilldagen den 20 juni med traditionellt midsommarfirande, bygdespel och konsert i kyrkan.

Mer information fås av Bishop Hillsällskapet, Biskopskulla Prästgård, 740 82 ÖRSUNDSBRO

Organiserad mottagning

Från 1800-talets mitt och fram till 1930 emigrerade över 1,2 miljoner svenskar över Atlanten och främst till USA. 1891 organiserades mottagningen av emigranter till den lilla ön Ellis Island i inloppet till New Yorks hamn. Där fick de nyanlända emigranterna köa i fållor för läkarundersökning och förhör.

Hans E Söder

Gynna våra annonsörer

T-SHIRTS JACKOR KEPSAR

med klubbtryck
BEGÄR KATALOG

FrontLine Reklam AB

• LEDER UTVECKLINGEN - FÖR PR-ARTIKLAR •
TEL 019-33 11 80
BOX 1150, 701 11 ÖREBRO

HÅRDA TAG KRÄVER MJUKA GREPP.

När du griper ett verktyg samspelar 42 olika muskler i hand och underarm. Var rädd om dom. Använd Sandvik Bahco nya ergonomiska skiftnyckel. Gjord för yrkesmän.

Nya ERGO-skiftnyckeln:

*Inga hårda kanter. Inget kallt stål.
Ett mjukt handvänligt grepp i tålig termoplast.
Finns i storlekarna 6", 8", 10" och 12".*

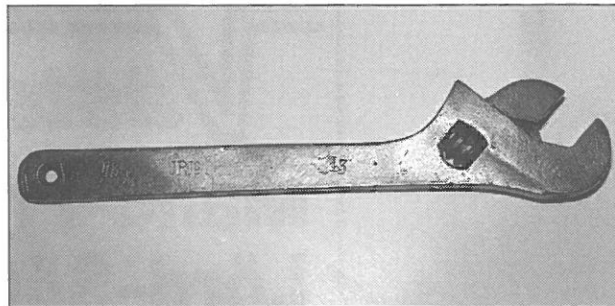
ERGONOMISKA VERKTYG PÅ VETENSKAPLIG GRUND.

Uppskattad uppfinning

ALMI Företagspartner AB, tidigare Utvecklingsfonden, arbetar för att åstadkomma ett positivt näringspolitiskt klimat med goda och konstruktiva förutsättningar för små och medelstora företag. De medverkar till att mindreföretagen ges växtkraft och att antalet nystartade företag ökar.

ALMI deltog i Tekniska Mässan i Älvsjö i oktober förra året. De presenterade företaget och genomförde en tävling, som gick ut på att de frågade besökarna vid deras monter "Vilken svensk uppfinning anser Du betydligt mest genom tiderna?".

Då de gått igenom de inkomna svaren visade det sig att 32% ansåg att dynamiten är den svenska uppfinning som har betydligt mest genom åren. Tvåa, med 26%, blev kullagret. På en mycket hedrande tredjeplats kom **skiftnyckeln** med 9% av rösterna. Bland andra förslag fanns telefonen (4%), blytlåset (2%), datamusen (2%), säkerhetständstickan (2%). Resultatet av tävlingen stärker oss i uppfattningen att Johan Petter Johanssons fullträff vad gäller

Uppskattad uppfinning. På bilden ser Du J. P. Johanssons personliga exemplar av första generationens skiftnyckel.

uppfinningar, d v s skiftnyckeln, löper som en röd tråd genom industrilandet Sveriges framgångar under mer än ett århundrade.

Totalt besökte 50 000 personer Tekniska Mässan. Säkert var de flesta tekniker och visste vad de röstade på.

Text och foto: **Hans E Söder**

Gynna våra annonsörer

UPPLANDS REGEMENTE

Kort historik

Nuvarande **Upplands regemente** har sitt ursprung i två regementen; Kungl Upplands regemente (I 8) och Kungl Signalregementet (S 1).

S 1 började 1871 som ett fältsignalkompani i Stockholm. Under många år var sedan regementet förlagt till Frösunda norr om Stockholm och flyttade 1957 till Uppsala.

Signalregementet övertog det gamla Upplands regementes namn och traditioner samt förlägningsplatsen Polacksbacken, där soldater utbildats sedan 1680-talet.

Detta Upplands regemente har sina anor från 1500-talets Upplandsfänika som 1617 blev

regemente med landsöversten Jesper Andersson Cruus af Edeby som förste regementschef.

Upplands regemente övertog 1980 Göta Livgardes (P 1) område i Enköping och efter en omfattande om- och nybyggnation flyttade regementet 1982 sin verksamhet till **Enköping**.

Redan efter ett par år på den nya platsen fungerade regementet mycket väl. Med **framåtanda** och ett positivt **engagemang** organiserades verksamheten på ett sådant sätt att det i dag finns en **fin förbandsanda** och inte minst en **stark framtidstro** på regementet i ENKÖPING.

I dag

är **Upplands regemente** med förlägnings- och stabsbyggnader fint och ostört placerat på en tallås i utkanten av staden men ändå på bekvämt avstånd från centrum.

De enskilda byggnaderna ligger utspridda vilket ger utrymme för den vackra naturen. Det bidrar till att ge regementsområdet dess fina arbetsmiljö – nog så viktigt för trivselen hos personalen.

Gynna våra annonsörer

Västerhallen
Månd-Fred 9-20
Lörd-Sönd 9-19

Metall avd 53

Folkets Hus

ENKÖPING

VAN AMEYDE SWEDEN AB

Tel Int. +46-171-423 00
Fax Int. +46-171-423 01

PO Box 833
745 26 ENKÖPING

Besöksadress/Office address
Linbanegatan 10 ENKÖPING

**Sveriges första skaderegleringbolag
i Sveriges Närmaste Stad!**

Vi reglerar huvudsakligen trafik- och personskador
såväl åt svenska som utländska försäkringsbolag,
men har också rätt att företräda skadeståndskrävande
gentemot försäkringsbolag.

Utåtriktad verksamhet

Det är många som efterfrågar information om J. P. Johanssons långa och innehållsrika liv. En del nöjer sig med guidat besök i vårt museum och broschyren som kortfattat beskriver hans verksamhet. Andra vill ha mer detaljerade uppgifter från tiden i Vårgårda till sista dagarna i Triplex-fabriken. De som vill veta "allt", vanligen besökare i grupp, erbjuder vi även föredrag med "overheadbilder". Den informationen får de i Hörsalen, varefter besöket fortsätter i museet. Vi serverar även kaffe med godbit till självkostnadspris och ordnar frågetävling för dem som så önskar.

Det förekommer också att vi blir inbjudna till årsmöten och liknande arrangemang för att berätta historien om en av Sveriges främsta uppfinnare - Johan Petter Johansson. Exempel på detta är vår medverkan vid Dingtuna Hembygdsförenings årsmöte i mars i år. Där blev intresset för Johan Petter stort då de fick veta att han varit rallare på järnvägen som går genom samhället. Ett annat tillfälle var då Medborgarskolan utbildade guider för verksamhet inom Enköpings kommun. Föredrags-hållare var Sällskapets ordförande. Se bild nedan.

Text och foto: **Hans E Söder**

Blivande guider med goda kunskaper om J. P. Johansson. Från vänster: Anna Holm, Sara Andersson, Gina Härlin, Eva-Marie Severin, Maria Backman, Nina Johansson, Ulrika Rubin, Jennie Ekblom och Malin Presthus.

Jan's REKLAM

SCREENTRYCKAR'N I ENKÖPING

SKYLTAR*DEKALER*BILREKLAM*TEXTILTRYCK*PRESENTREKLAM

ENKÖPING ☎ 0171-36100, FAX 0171-36111

Gynna våra annonsörer

ANLITA FACKMANNEN!

• Byggmålning • Rep. målning • Tapetsering

NORDH's
MÅLERI

Etablerad 1956

391 42
336 02

Skälby, 3740 ENKÖPING

DIN STORMARKNAD I ENKÖPING

Robin Hood

EN FULLTRÄFF TILL VARJE PRIS

Stans BYGGTRYGG FACKHANDLARE

STENS

TRÄ-JÄRN-BYGG-GOLV

Tel. 0171 - 330 70

Besöksadress: Spjällgatan 29

Postadress: Box 17, 745 21 Enköping

MUSEET

Två av de 48 intresserade besökarna. Framför smedjan diskuterar (från vänster) Bertil Ekblom och Erland Ståhl J. P. Johanssons framgångar som uppfinnare och industriman.

Inför vårt planerade öppet-hållande av J. P. Johansson Museet tisdagen den 7 november 1995 annonserade vi i Enköpings-Posten. Vi erbjöd föredrag om den kände uppfinnaren och industrimannen "Johansson med tången", guidning i museet, förevisning av IVAs minnesmedalj över Johan Petter Johansson, frågetävling och kaffe med bröd.

48 intresserade besökare infann sig varav några ställde riktigt kluriga frågor om Johan Petter. Till vår glädje fick vi ett par nya medlemmar, och av Tony Lindell erhöi vi en jubileumsskiftnyckel i etui, som togs fram då den 50 miljonte skiftnyckeln tillverkades den 15 juni 1972.

Text och foto: **Hans E Söder**

Gynna våra annonsörer

birka
ARKITEKTER

ARKITEKTDESIGN JEA KB

BIRKA SKRIV & RITTJÄNST

SVALBY ARKITEKTTJÄNST HB

ALDRIG TIDIGARE HAR DET VARIT SÅ NÄRA TILL BIRKA

VI FINNS NU I JP-HUSET / SANDVIK BAHCO

TALLBACKSVÄGEN 2

745 42 ENKÖPING

tel 229 45

229 46

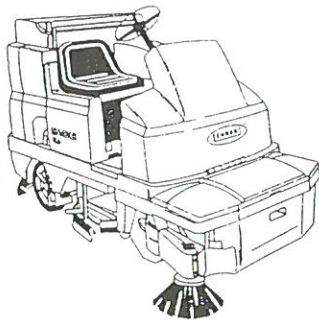
229 55

fax 229 47

Gynna våra annonsörer

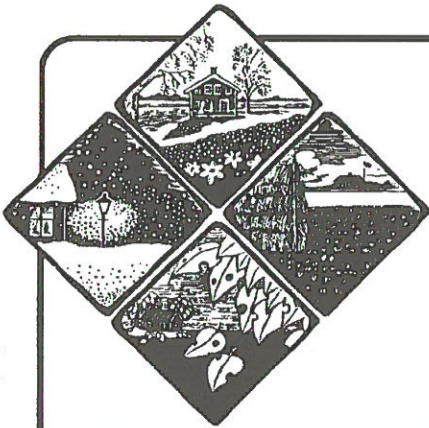
TENNANT

Marknadens bredaste
sortiment av städmaskiner!

TENNAB MASKIN AB, Box 272, 745 02 ENKÖPING

Tel. 0171-790 85, Fax. 0171-794 85

*Välkommen till
din bästa affär...
året om!*

Villa • Trädgård • Häst • Smådjur • Jord • Skog • Jakt • Fritid

Vi har öppet:
Månd- Fred kl 7-18
Lördag kl 9-14

Svea
Butik

Här finns vi:
ENKÖPING, Linbanegatan 14, Tel. 0171-265 41

Gynna våra annonsörer

KYL & TVÄTT specialisten

Service med **GARANTI** på Er...

Kyl • Frys • AC i Bilar • Tvätt • Disk • Spis • Mikrougn

Ditt ackrediterade kylföretag

Specialist på: **ASEA SKANDIA** **BOSCH** **Cylinda** **Elektro Helios** **SIEMENS**

Electrolux **Husqvarna** **PHILIPS** **HOOVER** **ZANUSSI** **TUPO**

Tullgatan 7 B (nedfarten) Enköping, tel **0171 - 391 50**

Fax 0171 - 387 87, Mobiltele 010 - 290 04 72, Personsökare 0740 - 14 98 23

Taxén & Stenbergs Eftr. Herrfrisering

Kungsgatan 25, Enköping

Telefon 0171 - 306 64

Lindbergs BILTJÄNST AB

BILVERKSTAD FÖR ALLA MÄRKEN
BIL-EL • BILPLÅT • BILRESERVDELAR
DATORISERAD HJULINSTÄLLNING

AUKTORISERAD FÖR:

HONDA **CITROËN**

FIAT *Alfa Romeo*

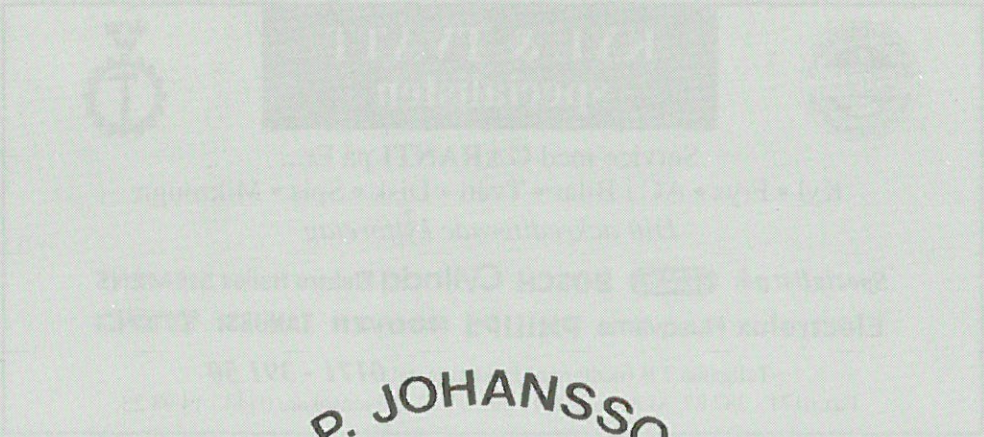
SPECIALIST PÅ

MAZDA TOYOTA

☎ 337 73, 337 74

FAX 0171-309 68

Munksundstorg 4, 745 36 ENKÖPING

Munksgården 4, 705 22 ENKÖPING
 FAX 0171 309 68
 0337 73 337 74
 MAZDA TOYOTA
 SPECIALISTBY
 BILREPARATION CITROËN
 AUKTIONERAD FÖR
 DATORISERAD HJULSTÄLLNING
 BILBIL • BILPLÅT • BILRESERVDELAR
 BILVERKSTAD FÖR ALLA MÄRKEN
 LÖPSTRECK
 BILREPARATION